

Tijdschrift
voor hedendaagse
Nederlandstalige
poëzie
Onder redactie
van Jozef Deleu

HET LIEGEND KONIJN

2020/1

Jaargang 18
Nummer 1
April 2020

Polis

INHOUD

JOZEF DELEU

De dichter is een 'vinder' 9

ASTRID ARNS

Boksers 12
Morgen 13
Foto 14

KATELIJNE BROUWER

Bonusopa 16
Rondgang 17
Wees als brood 18

ULRIKE BURKI

BERLIJN I.II.III 20

DORIEN COUTON

Kevers 24
Kreeft 25
Kaas (kerplunk) 26
Kaart 27

MARLEEN DE CRÉE

MARGARETHA 1.2.3.4.5.6.7.8.9.10 30

YANNICK DANGRE

Dante I.II.III.IV.V.VI.VII.VIII.IX 42

JOB DEGENAAR

Speedlight – Portugese notities 1.2.3.4.5.6.7.8.9 52
Nogmaals over geluk 62

ROBRECHT DEHAEN

later worden wij nog Meyboomplanters	64
inspectieverslag	65
de vertelling van de pubermeisjes	66

SARA EELEN

Genesis	68
Azijingeur of zwarte haren (cirkel)	69
Kinderkleuren	70
Vouwende moeder	71

ANNEMARIE ESTOR

Rue Rempart du Rhône	74
Kosmologie	76
Romeo Y Julieta	77
De bruidsvlucht	79

MOYA DE FEYTER

En de mensen rennen	84
---------------------	----

PIET GERBRANDY

KAF	90
-----	----

JO GISEKIN

Clara Schumann Caprices en forme de valse opus 2	102
Franz Schubert Notturmo opus 148	103
Robert Schumann Papillons opus 2	104

INGMAR HEYTZE

Waf	106
Boe	107
Zoekend naar tenminste vensters	108
Signalement	109
Omscholing	110
Zijn is een werkwoord	111
Luchtbuks Ria	112
Kerfstok	113

Onherroepelijk	114
Fanfarecorpsen	116

LUCAS HIRSCH

Hoe de dagen 1.2.3.4.5.6.7	118
----------------------------	-----

JEROEN VAN KAN

de geloofwaardige olifanten	128
jukebox ik	129
lentedood	131
nacht	132
tot	133
droomzus delphine	134

FRANK KEIZER

in het broeiende nu...	138
ook de leermeesters moeten in de leer...	139

JOSSE KOK

Gedicht voor jou	142
Tenzij	143
Pipo	144
Heintje	145
De tuimelaar	146

FRANS KUIPERS

Abc van ie	
a.b.c.d.e.f.g.h.i.j.k.l.m.n.o.p.q.r.s.t.u.v.w.x.y.z	148

ERIK LINDNER

Einderstreden die de zee de lucht in trekken...	156
Opgeschrikt door aanhoudend trillen in het geluidsruim...	157
De wind duwt je terug het eiland op...	158
Alles hangt waterpas, de afnemende...	159

IDUNA PAALMAN

STERIEL HOUDEN, NIET PRIKKEN I.II.III	162
---------------------------------------	-----

FROUKJE VAN DER PLOEG

Uitgesproken	166
Stemming	167
Delen	168
Overval	169
Het is wat je wilt zien	170
4898 km	171
Bestaansrecht	172
Afscheid (voor MW)	173

BERT VAN RAEMDONCK

WATERSCHADE & DE VINNEN VAN HET KIND	
1.2.3.4.5.6.7.8	176

ANDREAS RAVEN

Jurkje	186
Staande ovatie	187
Komma	188
Er waren niet zoveel dingen	189

TRUUS ROEYGENS

De verovering van het vergeten	192
Gevoelboosheid	194
Prachtig kind	196

BENJAMIN DE ROOVER

ik wil niet zoeken, ik wil gewoon een groepsgesprek	200
zinsbouw is ouder dan stedenbouw	203
russische poëzie	207

BART STOUTEN

Laat mij	210
Scooter met bijna-doodervaring	211
Ijsje	212
Te vroeg	213
Blikje tonijn	214

MAX TEMMERMAN

WATERMERKEN

Dagschuw	216
Vanonder de varens	217
Stefaniestraat	218
Hollanderpraat	219
Knutselaar	221

PETER THEUNYNCK

Het theater van de liefde	224
Alle tijd van de wereld	226
Ga niet weg	228
Jij	229
Buurman	230
De weg naar nergens	231
Moeder	233

MAUD VANHAUWAERT

GEHAVEND 1.2.3.4	236
------------------	-----

FEMKE VINDEVOGEL

alcoholverslaafden	242
wonderland	243
code rood	244

TOM VAN DE VOORDE

Ik adem wolkjes in de winternacht	246
De optimist en zijn wantrouwen	247
Over het noodzakelijke van kunst	248
Ik wil klimmen op de zee	249

ROZEMARIJN VAN DER WEST

De bierkoningin	252
-----------------	-----

HANNAH VAN WIERINGEN

lulu's proloog	260
----------------	-----

MAAIKE DE WOLF

Regen	264
Zo rollen we	265
Geschiedenissen	266
Zicht	267

De dichter is een ‘vinder’

‘Wanneer ik iets schrijf,’ aldus de grote Argentijnse dichter en essayist Jorge Luis Borges (1899-1986), ‘heb ik de indruk dat dat iets tevoren bestaat. Ik ga uit van een algemeen concept; ik weet min of meer het begin en het eind, en vervolgens ontdek ik langzamerhand de tussendelen; maar ik heb niet de indruk dat ik ze verzin, ik heb niet de indruk dat ze afhangen van mijn vrije wil; de dingen zijn zo. Ze zijn zo, maar ze zijn verborgen en mijn plicht als dichter is ze te vinden.’*

De toekomst van de poëzie is gegarandeerd door de nieuwsgierigheid en het literaire talent van ‘vinders’. Hun creatieve zoektocht wordt ook gestimuleerd door de kennis van de schatkamers van de literatuur, tot de nok gevuld met werk van poëten uit de eigen en de wereldliteratuur. Alle ‘vinders’ staan op de schouders van reuzen. Deze waarheid negeren, is een blijk van onwetendheid en zelfoverschatting.

Kennis van de poëzie van gisteren blijft noodzakelijk en inspirerend voor elke vernieuwing. Dat was gisteren zo, is vandaag zo en zal morgen ook zo zijn. Altijd blijft het echter aankomen op ‘vinden’, op het zien van het ongeziene, het horen van het ongehoorde, het voelen van het ongevoelde en daarvoor de woorden vinden die ertoe doen.

Het blijft verbazen dat ook in deze chaotische tijd altijd weer dichters opstaan die in de borgesiaanse betekenis van het woord ‘vinders’ zijn en op een unieke manier in oude en vertrouwde talen, maar soms ook in een zopas verworven taal, erin slagen vorm te geven aan hun ervaringen en inzichten. Dat maakt de diversiteit onuitputtelijk en inspirerend.

Ook in deze 18de jaargang van *Het Liegend Konijn* blijven de ‘vinders’ ons verrassen en verbazen. Ze houden ons bij de les, ook als ze verwarring stichten en vertrouwde vormen resoluut achter zich laten. Ze blijven schatplichtig aan dichters van gisteren ook als ze dat niet willen. Iedere nieuwe generatie gaat de vorige in soms krachtige bewoordingen te lijf of negeert ze omdat alles wat naar gisteren verwijst haar tegenstaat. Zo wordt oud goud soms over het hoofd gezien.

Het Liegend Konijn is voor sommigen te tolerant, want te divers. Sinds zijn ontstaan staat het blad open voor dichters met uiteenlopende poëtica's. Het is een agora voor dichters van alle slag die poëzie schrijven die ertoe doet.

– Jozef Deleu
Hoofdredacteur

* Jorge Luis Borges: *De geschiedenis van de eeuwigheid en andere essays*. Deel 3. De Bezige Bij, 1999.

ASTRID ARNS

(GERAARDSBERGEN, 1960)

Recentste bundel: *Mijn naam op de deur* (2018).

Leesexemplaar

Boksers

's Nachts is mijn mond droog als brandhout
het huis te vol voor het gelijmde kind dat ik ben.

Ik ga naar een plek waar juist een trein is verdwenen.
Blijf in die leegte alsof ik een antwoord verwacht
op een vraag die nooit werd gesteld.

Het duister wacht op mijn voetstap
terug naar het huis waarvan ik de sleutel niet vind.
Mijn lijf is op, het regent wit onder de straatverlichting.

Gisteren lag ik rug aan rug met je warmte.
Als een jong meisje klampte ik me aan je vast.
Nu zijn we boksers tussen twee rondes in.

Morgen

Ik schenk mijn moeder bij. Verdriet hangt in haar rug.
Het open raam brengt stemmen binnen van de straat.

Terwijl de vogels naar het zuiden trekken
warm ik mij aan haar handen.

Wil een bos in lopen, samen verdwijnen
in een snel stromende beek.

Als er nog tijd is haal ik nog één keer adem,
los haar zoals je een drenkeling lost.

Maar ik schuif haar dood een dag voor me uit,
spreek met een mond die niet de mijne is
over de prijs van het brood.

Foto

Hij is haar adem niet ontwend,
geen bed houdt hem nog warm.

De ochtend nadert, hij kijkt door het raam,
zwaait met een hand die de wereld schoonveegt.
Alleen vogels nesten nog onder zijn dak.

Hij gaat naar buiten om haar as uit te strooien.
Een deel wordt opgenomen door de wind.

Sneller dan het licht verdwijnt hij in zichzelf,
houdt haar foto vast tot ze valt als het mes van een guillotine.
Waarna zijn lichaam krimpt.

KATELIJNE BROUWER

(AMSTERDAM, 1966)

Recentste bundel: *De maagden moeten bloeden* (2018).

Leesexemplaar

Bonusopa

zachtjes zet ik hem in de zon
hij wordt langzaam wakker
en zoekt mijn handen
zuster, zegt hij, zuster

ik kus hem, hij kust mij terug
dan ben ik vast zijn vrouw
we eten de slagroomtaart
die ik heb meegebracht

hoei hoei roept hij als ik
met hem door de gangen race
hij in zijn stoel en ik erachter
iets ben ik van hem maar wat

we maken lol hij is mijn liefste
bonusopa dat woord kent hij niet
ik voer hem stukjes haring
hij smakt zo lekker vindt hij dat

hij zegt meisje bonusmeisje
dan sukkelt hij weer in slaap
maakt niet uit ik poets zijn toet
en zet hem in de schaduw terug

Rondgang

Godzijdank is je leven geen roman geen mokerslag
of happy end gewoon wat modderen met her en der
een hobbel op de weg beren moeten weten dat
je schiet maar als de muis 's nachts door de kamer loopt
roep je – ksst – je zet geen nieuwe val een heel leven zomaar
kapotknallen terwijl je hem hebt zien springen van schrik
verlamt je van liefde.

Dan zijn – mooier wordt het niet – wil je met me trouwen
je zegt snikkend ja in de regen tussen kauwgom en
hondenpoep op een winderig Haarlemmerplein gearmd
strompel je naar het windgat waar de tram verdwijnt je
snorkelt tussen de vissen in Egypte meteen misselijk
van wat er in je groeit na het happy end opnieuw
een mokerslag.

Kanker is iemand die je niet aankijkt maar naar je schoenen
staart en – ze lopen zeker lekker – vraagt een bel gaat af nog
steeds vil je mensen aan de deur bloedende vellen hangen
in de struiken enquêteurs en jehova's tuig je af je krijst in de
telefoon je belt liever zelf slecht nieuws heeft geen gezicht.

Je neefje heeft groene nagellak en dat is oké er is alleen nu
alleen hier nu sta je hand in hand de grootste zekerheid is
dat je sterft en dat alles beter klinkt in het Engels.

Wees als brood

Iedereen verbleekt naast een bietensmoothie.
Vraag altijd bloemenvoeding, nooit viskruiden, bedank vriendelijk voor het gratis slaatje, ga niet liggen drenzen als je geen plakje worst krijgt bij de slager en poets elke dag je tanden anders krijg je een gebitje dat klappert in de wind.

Voordat je het weet ben je alleen nog maar
– haar van kanker – onkruid dat moet worden uitgerukt,
woekerende wortelknollen, vertakkend zevenblad,
verstikt en verstrikt tot gif je aders verbrandt.

Eet je bord leeg, eet fruit, eet groente,
eet je snotgekookte groente, eet je door
de blender uitgekotste amorfe prutjes
en zeg dan dat je je al veel beter voelt.

Je zou beter moeten eten, meer groente meer broccoli,
de koningin van de broccoli zou je moeten worden,
en meer van jezelf moeten houden want kanker
is de ziekte van de haat, zelfhaat is egoïsme,
verstikkend egoïsme, jouw schuld allemaal
jouw schuld en die klotekanker dus ook.

Heel spijtig als mensen alleen hun product aanprijzen.
Ik ben geen brood, ik word geen brood, krijg nooit
een goudgele krokante korst, zo'n knapperig korstje
op een kinderknie. Brood bloedt niet, brood korst alleen.
Jij bent ook geen brood, jouw graan is niet gemalen
met de kracht van de Hollandse polderwind tussen
antieke molenstenen.
Jij en ik, wij zijn gedoemd om klef,
bleek en papperig te blijven.

**ULRIKE
BURKI**

(WILRIJK, 1998)

heeft nog geen bundel gepubliceerd.

Leesexemplaar

BERLIJN

I

De stad strekt zich uit als een platgereden huisdier, de huizen hier zijn van domino en waar de muur ooit liep is nu niets meer, een bordje dat ons eraan herinnert vooral niet te vergeten en tegen het bordje een man, de ene hand in zijn broekzak, de andere vooruitgestrekt om een selfie te nemen.

We bezoeken plekken die ons veel over het verleden en dus ook over onszelf kunnen vertellen, leren hoe in elke steen onszelf te herkennen. 's Avonds verruilen we de woorden van de audiogids voor die van nu en straks en later. In de hotelkamer span ik het laken tot een witte vlag, er is maar een zuchtje wind voor nodig om het hele spel omver te laten vallen

II

Wie bekommert zich om het platgereden katje als er 200 meter verder gratis – nu met nog minder calorieën! – Ice Tea wordt uitgedeeld? Heeft het zin iets bij elkaar te schrapen dat toch niet meer geplakt kan worden?

Voor maar 24 euro kan je de Fernsehturm op, van daaruit overzie je de hele stad. Ook het katje, maar dat is zo klein je kan ernaast kijken.

III

Op de plek waar Hitler gecremeerd werd, staat nu een glijbaan pal boven op de bunker waar hij zelfmoord pleegde, werd een appartement gebouwd daar komen elke dag 217 mensen thuis.

Dat vertelt de audiogids in een soort Duits dat zacht en geruststellend is en speciaal voor toeristen ontwikkeld lijkt.

En terwijl ik naar die glijbaan kijk rood en nauwelijks groot genoeg voor een kind van vijf denk ik dat het inderdaad geruststellend is

overal wordt ooit door nieuwe kinderen gespeeld

**DORIEN
COUTON**

(SINT-NIKLAAS, 1995)

heeft nog geen bundel gepubliceerd.

Leesexemplaar

KEVER EN KREEFT

Kever

Mijn vleugels veranderen in een schild. Ik ben op zoek naar een plek die alleen zichzelf is, waar geen enkel woord

een symbool wordt. Hoe ver ik ook trek, ik voel een lange blik op mij gericht. Mijn vingers zijn pincetten en wat ik verlies

bewaar ik in jampotjes. We lopen langs scharrelende kippen en kapotte struisvogels. Omdat mijn haar groeit lijken we steeds meer op elkaar. Maanden later kom ik thuis met een rinkelende rugzak

en nodig iedereen die ik ken uit om scrabble te spelen. Ik steel steeds meer letters en kijk niet

naar de overkant van de tafel. Ik glimlach alleen nog naar de insecten en de honden.

Kreeft

We werden wakker in het jaar van de kreeft, het jaar van de slaapwandelaar. Dunne doorschijnende sneeuw viel

op het glas van ons aquarium. Wat ik droomde ben ik vergeten, maar de vage vormen prikken in mijn ogen.

Ik hoor het suizen van een rad nog nadat het stilviel. Nu word ik een vrouw in een bad dat niet meer warm is. Uit de muur klinkt het geklik van een achtergelaten schaar. Het idee dat jij het misschien toch was

likt aan mijn oor als de schurende tong van een kat. Ik probeer aan de andere kant van het bed te slapen,

al mijn handelingen omgekeerd te doen om opnieuw met mezelf samen te vallen.

Kaas (kerplunk)

Opeens werd ik een labratje dat de geur van kaas kwijt is in het labrynt. Ik kocht een kleinere computer,

iets later een kleinere rugzak. Toen stopte ik met schrijven want mijn notitieboek paste nergens in. Toch toont mijn zoekgeschiedenis

dat ik nog steeds schrijver of seriemoordenaar ben. Het is nog licht buiten maar mijn sleutel krast sterrenbeelden in auto's. Een jongen

komt naar mij toe, vraagt hoe laat het is. Hij draait mijn pols

een kwartslag en zegt dat 8 kan aanvoelen als oneindig. Ik moet een minuut praten terwijl hij zijn ogen sluit. Wanneer ik zwijg

merkt hij op dat hij hoort dat ik ergens vandaan kom. Hij geeft me zijn visitekaartje en zegt dat ratten in volle snelheid

door hun doolhof lopen, tegen de muur botsen als hun wereld korter of langer wordt.

Kaart

Soms draagt de jongen een witte jas en lijkt hij te weten wat ik wil. Dan lopen we hand in hand en luisteren we naar de proefbuisjes

die rinkelen in zijn zakken. Hij vertelt over een nieuw experiment en geeft mij een hamer. Ik nagel mijn dagboek dicht. Nu is mijn lichaam

mijn enige geheugen. Wat er niet langer rond past verzamel ik op zolder. Ik draag een vergeeld memoryspel de trap af. De jongen

vraagt hoe laat het is en vertrekt. Ik draai mijn pols

een kwartslag en weet dat 8 kan aanvoelen als oneindig. Ik keer de kaart met de rat om, vind zijn tweeling niet. Tot diep in de nacht vorm ik

ongeschikte paren, ik wil verliezen noch valsspelen. Mijn bed is bezaaid met gekreukt karton. De kaarten krijgen altijd gelijk.

Pas als ik ook mijn spierenalfabet achterlaat ben ik wat ik moet zijn: een zachtjes dromend, tollend karkas.